

STANOVISKO VLÁDY

k návrhu Zastupitelstva hlavního města Prahy na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 946)

Vláda na své schůzi dne 27. července 2020 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zaujala k němu **neutrální stanovisko** s tím, že upozorňuje na některé níže uvedené skutečnosti, které by bylo vhodné v rámci dalšího legislativního procesu zohlednit.

1. Vláda upozorňuje na to, že lze mít opodstatněné pochybnosti o plné ústavní konformitě předložené právní úpravy. Článek 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) zakotvuje právo každého podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost s tím, že podle čl. 26 odst. 2 Listiny může podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností stanovit pouze zákon. Předkládaný návrh zákona však dává obcím širokou, takřka neomezenou pravomoc regulovat jejich nařízením ubytovací služby v bytových domech, rodinných domech nebo ve stavbách pro rodinnou rekreaci. Vláda je toho názoru, že právní úprava by bez jakýchkoliv dalších mantinelů mohla být v rozporu s výše citovanými ustanoveními Listiny.
2. V odůvodnění návrhu zákona se konstatuje, že podnikání s krátkodobým ubytováním probíhá z velké části v zóně „šedé ekonomiky“. Návrh zákona však nemá potenciál řešit problematiku této „šedé ekonomiky“, protože se jedná pouze o regulaci živnostenského podnikání. Návrh zákona tak nebude regulovat poskytování krátkodobého ubytování prostřednictvím mobilních platforem, které je uskutečňováno bez živnostenského oprávnění. Za vhodnější tak vláda považuje obecnou regulaci mimo rámec živnostenského zákona.
3. Vláda se domnívá, že zejména právní úprava spočívající v možném absolutním zákazu poskytování ubytovacích služeb po určité období v bytových domech, rodinných domech nebo ve stavbách pro rodinnou rekreaci může být vnímána jako omezení volného pohybu služeb plynoucího z práva Evropské unie, a to zejména ze směrnice Evropského

parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu (dále jen „směrnice 2006/123/ES“). Článek 16 odst. 1 písm. c) směrnice 2006/123/ES stanoví, že pokud členské státy stanoví určitá pravidla poskytování služeb, nesmí podmínit přístup k činnosti poskytování služeb nebo její výkon na svém území žádnými požadavky, které by nebyly přiměřené, tedy vhodné pro dosažení sledovaného cíle. Navržená právní úprava však žádný limit přiměřenosti nestanoví.

4. Návrhem zákona se zcela zjevně reaguje na služby informační společnosti, zejména na platformu Air b'n'b. Služby informační společnosti jsou přitom předmětem předběžného přezkumu podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti. Návrh zákona by tedy měl být notifikován Evropské komisi, obdobně, jako byl předmětem notifikace zákon č. 189/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů, který na platformu Air b'n'b také reagoval.